

КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
„ БОБАС „ АД
КОТОР ВАРОШ

Број: 405/22

Датум: 22.03.2022.г.

ИЗВЕШТАЈ
О ПОСЛОВАЊУ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„ БОБАС „ АД КОТОР ВАРОШ
ЗА ПЕРИОД 01.01. ДО 31.12.2021.г.

Котор Варош 22.03.2022.г.

Увод

Услови привређивања у 2021 години су били изузетно неповољни. На функционисање привреде, друштвених дјелатности и услове рада и живота људи и даље су имале негативан утицај мјере пандемије Covid-19. које су биле на снази и у 2021 години, као и инфлација која је у 2021 години износила 5,9 %. Раст цијена интензивно је настављен у последњем кварталу године што утицало на повећање цијена улазних компонената потребних за рад предузећа. То се веома негативно одразило на остварене финансијске резултате и континуирано вршење комуналних дјелатности. У 2021 години предузеће је остварило недовољан приход од пословних дјелатности за покриће расхода пословања, што је условило пословање са губитаком. Тренд раста цијена и најновија дешавања у свијету додатно ће отежати рад и пословање предузећа. Неопходно је предузети мјере за ублажавање негативних фактора у циљу функционисања предузећа.

Предузеће је и поред негативних фактора у 2021 години континуирано без већих прекида обављало комуналне услуге:

1. Снабдијевање града питком водом без прекида и несташице у сушном периоду, редовно хлорисање и контролу хемијске и бактериолошке исправности. Такође ефикасно отклањање кварова на секундарној мрежи и смањење губитака, као и реализација прикључака по захтјеву корисника.
2. Одвоз и депоновање комуналног отпада вршено је по устаљеном распореду, одвозом су обухваћени сви приступачни дијелови мјесних заједница. Прикупљање и одвоз комуналног отпада врши се дотрајалим специјалним возилима која захтијевају велика улагања у одржавање, те је неопходно набавити специјално возило за континуирано вршење прикупљања и одвоза.
3. Јавна хигијена је вршена са расположивим материјално техничким средствима и радном снагом, обухвата чишћење и прање асвалтних површина и тротоара, кошење и уређење зелених површина и паркова.

Поред основних дјелатност предузеће је вршило у остале услужне комуналне дјелатности по наруџбама корисника:

- Услуге ровокопача,
- Чишћење септичких јама,
- Одржавање водоинсталација,
- Остале комуналне услуге.

Предузеће је у 2021 години реализовало планиране пословне и инвестиционе активности. У 2021 години планиране инвестиционе активности су углавном реализоване:

- Набављен је Гусјеничар за уређење депоније,
- Трактор Зетор за одвоз кабастог комуналног отпада,
- Путнички ауто Пасат за службене потребе.

Извршена је реконструкција црпне и хлорне станице која је финансирана из властитих средстава и донација, чиме је ријешено аутоматско хлорисање и обновљена опрема црпне станице.

Капитал

Структура капитала на дан 31.12.2021.г. је како слиједи:

1. **Основним капиталом** у износу од **379.202,00 КМ**, слиједеће структуре власништва:

1. 65,0049 % акција - Државни капитал – власник СО-е,
2. 21,0856 % „ - Тешић Слободан К.Варош,
3. 0,8581 % „ - Јурић Милан,
4. 0,7929 % „ - Лазаревић Милован,
5. 12,28 % „ - Остали ситни акционари.

	<u>2020.г.</u>	<u>2021.г.</u>	<u>Индекс</u>
2.Остали дио капитала.....	2.119.760,00.....	2.108.762,00.....	100
односи се на:			
1. Законске резерве.....	317.418,00.....	368.163,00.....	116
Статутарне резерве.....	,00.....	0,00.....	
2. Ревалоризационе резерве.....	1.751.596,00	1.725.620,00.....	99
3. Нераспоређени добитак	50.746,00.....	14.978,00.....	30
ОСНОВНИ КАПИТАЛ.....	379.202,00.....	379.202,00.....	100
ОСТАЛИ КАПИТАЛ.....	2.119.760,00.....	2.118.762,00.....	100
Укупан капитал	2.498.962,00	2.487.964,00.....	100

Укупан капитал у 2021 години износи 2.487.964,00 КМ на нивоу је предходне године. Ревалоризационе резерве су мање за 1%, а нераспоређени добитак мањи је за 70% у односу на предходну годину.

Имовина

Основна средства

	<u>2020.г.</u>	<u>2021.г.</u>	<u>Индекс</u>
Земљиште	1.613.060,00	1.613.060,00	100
Грађевински објекти	6.805.857,00	6.911.037,00	102
Исправка вријед. грађ.објек	-1.823.315,00	-1.958.390,00	107
Грађ.објекти у припреми - рециклажа + канализ.	60.690,00	14.479,00	24
Постројења и опрема	1.179.580,00	1.238.397,00	105
1. Исправ. вријед.постр.и опр.	-1.033.101,00	-1.075.881,00	104
2. Нематеријална улагања-софтвер.	15.473,00	15.473,00	100
УКУПНО	6.818.242,00	6.758.175,00	99

У 2021 години извршена је реконструкција хлорне и црпне станице из властитих средстава и донација, што је увећало вриједност грађевинских објеката за 58.969,00 КМ, односно за 2%. Такође у 2021 години извршена је набавка опреме за рад у износу од 58.817,00 КМ, што је утицало да је опрема за рад већа за 5% у односу на предходну годину. У 2021 години извршена је набавка:

- Гусјеничара за уређење депоније 15.000,00 КМ,
- Путничког аутомобила Пасат 25.000,00 КМ,
- Трактора Зетор 14.500,00 КМ.

Обртна средства

	<u>2020.....</u>	<u>2021.....</u>	<u>Индекс</u>
1. Залихе материјала.....	101.029,00	90.870,00.....	90
2. Залихе резервних дијелова.....	420,00.....	377,00.....	90
3. Гориво и мазиво.....	851,00.....	723,00.....	85
4. Алат и инвентар	7.972,00.....	7.819,00.....	98
5. ХТЗ опрема	884,00.....	1.599,00.....	181
6. Остали матр.у склад. (Канц.матер.алати-опрема).....	3.403,00.....	-	-
Залихе укупно.....	111.156,00.....	104.791,00.....	94
7. Потраживања по основу продаје.....	391.987,00.....	278.872,00.....	71
8. Потраживања од запос. И др.орган.....	14.417,00.....	5.177,00.....	36
9. Готовински еквиваленти и готовина.....	99.329,00.....	102.541,00.....	103

10. АВР (унапријед плаћ. Трош. до 1год.).....	2.852,00.....	3.217,00.....	113
11. ПДВ у примљ.факт.....	1.497,00.....	-52,00.....	-
Разграничени трош.по осн.обав.....	72.869,00.....	72.869,00.....	100
12. УКУПНО.....	582.951,00.....	462.624,00.....	79
УКУПНО ОБРТНА СРЕДСТВА.....	694.107,00.....	567.415,00.....	82

Залихе материјала и резервних дијелова смањене су за 10%, горива и мазива за 15%, алата и инвентара за 2% у односу на предходну годину. Повећане су залихе хтз опреме за 81% у односу на предходну годину. Укупне залихе су смањене за 6% у односу на предходну годину. Потраживања по основу продаје мања су за 29%, а потраживања од запослених и државних органа за 64% у односу на предходну годину. Готовински еквиваленти и готовина већа је за 3%, а унапријед плаћени трошкови до једне године за 13% у односу на предходну годину. Укупна обртна средства мања су за 18% у односу на предходну годину због смањења залиха и потраживања по основу продаје услуга и потраживања од запослених и државних органа и организација.

СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ

Укупан број запослених у 2021 години је 54 радника, што је за 5% мање у односу на предходну годину. Структура запослених по стручној спреми и годинама старости дата је у следећим табелама:

СТРУЧНА СПРЕМА	2020.година		2021.година		индекс 2021/2020
	Радници	Учешће %	Радници	Учешће %	
ДР	1	2	1	2	100
ВСС	13	24	11	20	85
ССС	5	12	8	15	160
ВКВ	0	0	0	-	-
КВ	18	33	18	33	100
ПК	17	23	10	19	59
НК	3	6	6	11	200
УКУПНО	57	100	54	100	95

У структури запослених највећи дио односи се на:

- 1.КВ (квалификовани радник) 33% укупног броја запослених, на нивоу предходне године,
2. ВСС запослено 11 радника или 20% од укупног броја запослених, мање за 15% у односу на предходну годину,
3. Запослени ПК радници чине 19% укупног броја запослених радника, мање за 51% у односу на предходну годину,
4. ССС (средња стручна спрема) 15% укупног броја запослених, за 60% већи број у односу на предходну годину,
- 5.НК (неквалификованих радника) са учешћем од 11%, два пута већи у односу на предходну годину.

СТАРОСНА СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У 2020. и 2021.години

ГОДИНЕ ЖИВОТА	2020.година		2021.година	
	Радници	Учешће	Радници	Учешће
Од 18-30	4	7	1	2
Од 31-40	13	22	13	24

Од 41-50	11	19	10	18
Од 51-60	22	39	22	41
Преко 60	7	12	8	15
УКУПНО	57	100	54	100

Старосна структура запослених у 2021 години је како слиједи:

1. Запослени од 51-60 година - 22 радника или 41% од укупног броја запослених,
2. Од 31-40 година – 13 радника или 24% укупног броја радника,
3. Од 41-50 година – 10 радника или 18% укупног броја радника,
4. Више од 60 година – 8 радника или 15%,
5. Од 18-30 година – 1 радник или 2% укупног броја запослених.

ПРИХОДИ

И 2021 години под утицајем негативних фактора глобалне кризе који су последица мјера спречавања ширења вируса Цовид-19 и инфлаторних кретања остварени су негативни економски показатељи – пад прихода основних дјелатности, пораст трошкова пословања, негативан финансијски резултат. Остварени укупан приход предузећа износио је 1.803.614,00 КМ, што је за 1% више у односу на исти период предходне године, а на нивоу планираних. Укупни расходи износе 1.812.115,00 КМ, већи су за 3% од истог периода предходне године, а за 1% више од плана. Расходи пословања су већи од остварених прихода за остварени губитак из пословања у износу од 8.501,00 КМ, порески расходи периода износе 2.497,00 КМ, а добит која се признаје директно у капиталу износи 25.976,00 КМ, нето добит периода износи 14.978,00 КМ.

У структури укупног прихода највећи дио односи се на остварене приходе од основних дјелатности који износе 1.202.530,00 КМ или 67% укупног прихода, већи су за 4% у односу на исти период предходне године, а за 1% мањи су у односу на планиране. Највећи дио прихода од основних дјелатности односи се на:

1. Прикупљање и пречишћавање и дистрибуција воде за пиће 551.687,00 КМ или 31% укупног прихода, што је за 3% већи у односу на исти период предходне године, а за 1% мањи од плана,
2. Прикупљање и одвоз чврстог отпада 551.173,00 КМ или 31% укупног прихода, већи је за 4% од оствареног прихода у истом периоду предходне године, а за 2% већи је од плана
3. Приход од одржавања Јавне хигијене износи 99.670,00 КМ што је 6% укупног прихода, већи је за 6% од оствареног прихода у истом периоду предходне године, а за 9% мањи је од плана.

Приход од споредних дјелатности износи 398.961,00 КМ што је за 22% укупног прихода, који је за 3% мањи у односу на исти период предходне године, а за 23% већи од плана. Највећи дио прихода од споредних дјелатности односи се на:

1. Приход од прикључака на водоводну и канализациону мрежу 143.715,00 КМ или 8% укупног прихода, који је за 268% већи у односу на предходну годину, а за 619% већ од планираног,
2. Манипулативни трошкови 89.903,00 КМ или 5% укупног прихода, већи је за 2% од прихода у предходној години, а за 1% мањи од плана,
3. Приход од канализације 83.599,00 КМ или 5% укупног прихода, који су за 7% већи од истих прихода предходне године, а за 2% већи од плана.

Остали пословни и непословни приход износи 218.403,00 КМ или 12% укупног прихода, мањи је за 31% од истог периода предходне године, а за 26% мањи од плана. Структуру овог прихода чине:

1. Остали пословни приход 161.290,00 КМ или 9% укупног прихода, мањи је за 7% од прихода у предходној години, а за 24% већи од планираних. Остали пословни приход састоји се од:
  - Приход из буџета 29.500,00 КМ,
  - Приход из фондова 131.790,00 КМ.

2. Приход од наплате сумњивих и спорних потраживања 26.547,00 КМ или 2% укупног прихода, који је за 10% већи од оствареног у истом периоду предходне, а за 34% мањи од плана,
3. Остали ванредни приход 13.739,00 КМ или 1% укупног прихода, мањи је за 30% у односу на предходну годину, а за 45% мањи од плана.

РАСХОДИ

Укупно остварени расходи у периоду 01.01. до 31.12.2020. године износе 1.812.115,00 КМ и већи су од остварених прихода за 8.501,00 КМ тј. пословни губитак периода. У структури расхода највећи дио односи се на:

1. БЛД радника 865.179,00 КМ или 48% укупних расхода, већи су за 6% у односу на исти период предходне године, а за 4% већи од плана.
2. Трошкови амортизације 177.854,00 КМ или 10% укупних расхода, мањи су за 2% у односу на исти период предходне године, а за 4% мањи су од плана,
3. Трошкови материјала за одржавање водовода 120.823,00 КМ или 7% укупних трошкова, већи су за 10% у односу на предходну годину и план,
4. Трошкови исхране радника 108.270,00 КМ или 6% укупних расхода, већи су за 15% у односу на исти период предходне године, већи за 14% од плана.
5. Трошкови горива и мазива 110.583,00 КМ или 6% укупних трошкова, већи су за 38% у односу на исти период предходне године, а за 14% већи од плана,
6. Трошкови електричне енергије 59.286,00 КМ или 3% укупних расхода, мањи су за 13% у односу на исти период предходне године, а за 15% мањи од плана,
7. Услуге депоновања комуналног отпада 57.492,00 КМ или 3%, укупних расхода, мањи су за 22% у односу на исти период предходне године, а за 23% већи од плана,
8. Регрес за год. одмор 49.999,00 КМ или 3% укупних расхода, већи су за 8% од расхода у истом периоду предходне године, а за 9% већи од плана,
9. Трошкови резервних дијелова 39.653,00 КМ или 2% укупних трошкова, што је на нивоу су истог периода предходне године, и плана.

ПОТРАЖИВАЊА

На дан 31.12. 2021. године укупна потраживања износе 462.624,00 КМ, мања су за 21% од потраживања предходне године, састоје се од:

1. Нето потраживања од купаца 278.872,00 КМ или 60% укупних потраживања, мања су за 29% од истих у предходној години,
2. Новчана потраживања 102.541,00 КМ или 22% укупних потраживања, већа су за 3% од новчаних средстава у истом периоду предходне године,
3. Разграничени трошкови по основу обав. 72.869,00 или 16% укупних потраживања,
4. Остала потраживања 8.342,00 КМ или 2% укупних потраживања мања су за 56% у односу на предходну годину.

Наплативост потраживања у 2021 године је 81,03%, што је за 9% више у односу на исти период предходне године.

Посматрано појединачно наплативост потраживања је како слиједи:

1. Предузећа и јавне установе 76,24%, већа је за 30% у односу на исти период предходне године,
2. Приватне радње 80,90%, већа је за 3% у односу на исти период предходне године,
3. Домаћинства и КС 82,33%, већа је за 7% у односу на исти период предходне године.

Највећа потраживања односе се на:

1. Државна предузећа и јавне установе

- Општина Котор Варош.....24.466,00 КМ,
- Хотел „СТ Петар“ Котор Варош.....14.765,00 КМ,
- Узломац Доо.....9.076,00 КМ,
- Еуро-кант.....8.001,00 КМ,
- Ресторан Аполон.....7.158,00 КМ,
- Грађење Вуковић Кнежево.....6.535,00 КМ,
- Дискотека Ели бар.....6.430,00 КМ,
- Борје.....4.836,00 КМ,
- РИКО доо Вл. Вучановић Средо.....3.705,00 КМ.

2. Приватна предузећа и радње

- Градитељ Теслић.....13,335,00 КМ,
- ТО Спортек доо II Котор Варош.....12.391,00 КМ,
- Кинески Шоп Момић.....7.702,00 КМ,
- Дермал Котор Варош.....7.369,00 КМ,
- ТО Спортек доо I Котор Варош.....4.489,00 КМ,
- ФТФ Котор Варош.....4.251,00 КМ,
- ТО Спортек доо Хидрант Котор Варош.....4.219,00 КМ,
- Кршић Јасенко-Спартан.....4.150,00 КМ,
- Житни магацин-Товиловић.....3.867,00 КМ.

3. Домаћинства и кућни савјети

- Вуковић Недељко – Грађење.....6.535,00 КМ,
- Пиличић Жељко.....3.980,00 КМ,
- Радумило Дуле и Љиљана.....3.747,00 КМ,
- Лукић (Саво) Перо.....3.094,00 КМ,
- Битић Абдулах.....3.086,00 КМ,
- Лукић (Саво) Чедо.....2.972,00 КМ,
- Палић (Касим) Мухарем.....2.673,00 КМ,
- Ескић Даница.....2.371,00 КМ,
- Каламанда Славојка.....2.026,00 КМ,
- Кајкут Озрен – Станић Силвија.....2.010,00 КМ.

У извјештајном периоду предузимане су све законске мјере за побољшање наплате (опомене, репрограми, тужбе и искључења). На дан 31.12.2021.г. било је у току 14 репрограма дуга за комуналне услуге на износ од 15.368,00 КМ, истекло је 50 споразума из ранијих периода на износ од 28.962,00 КМ, остало је неплаћено 9.969,00 КМ или 34% укупног дуга. У 2021 години у судском поступку су 44 приједлога за наплату потраживања вриједности 4.729,00 КМ, завршено је 83 спора, три из 2021 а 80 из ранијих периода.

Друштво води спор за потраживање у вриједности 4.748,00 КМ - тужба у извршењу са трошковима поступка и каматом. Против друштва поднесено је 5 тужби које укупно износе 118.000,00КМ:

1. Ескић Гојко.....35.000,00 КМ – Првостепена пресуда – одбијен тужбени захтјев, уложена жалба, донесена другостепена пресуда, уложена ревизија, одбачена ревизија,
2. Чолић Предраг и др. Тужба 16.04.2021.г.....31.000,00 КМ, достављен одговор на тужбу.
- 3.

4. Мачкић Стефан независни новинар – тужба одбачена 02.11.2020.г. поднесен захтјев за ванредно испитивање судске одлуке, усвојен тужбени захтјев по ванредном правном лијеку,
5. Поповић Драгиша.....31.000,00 КМ – Одбијен тужбени захтјев на првостепеном суду, уложена жалба,
6. Симуновић Бобан.....21.000,00 КМ – на првостепеном суду усвојен тужбени захтјев, уложена жалба, 22.12.2021.г. потврђена пресуда, уложена ревизија,

Последње двије тужбе су за накнаду изгубљене добити због ограничења кориштења земљишта на изворишту у санитарним зонама заштите. Уколико ове тужбе поприме шире размјере, што је извјесно, озбиљно ће угрозити рад и функционисање предузећа. Управа заједно са Оснивачем требала би да изнађе рјешење како би се спријечиле могуће негативне последице.

ОБАВЕЗЕ

На дан 31.12. 2021. године укупне обавезе и резервисања износе 4.837.626,00 КМ, што је за 4% мање у односу на исти период предходне године.

Највећи дио односи се на:

1. Обавезе за дугорочна резервисања.....4.291.007,00 КМ или 89% укупних обавеза,
2. Дугорочне обавезе за елек.енергију.....107.916,00 КМ или 2% укупних обавеза,
3. Одложени приходи и донације.....103.090,00 КМ или 2% укупних обавеза,
4. Остале обавезе из пословања-земљиште.....51.751,00 КМ или 1% укупних обавеза,
5. Остала дугор.резерв.за суд.спор.....52.000,00 КМ или 1% укупних обавеза(Поповић Драгиша-31.000,00 КМ, Симуновић Бобан-21.000,00 КМ).

Обавезе за ПДВ, обавезе за нето зараде и остала лична примања су измирене у јануару и редовно се сервисирају као и порези и доприноси на лична примања.

Остатак кредитног задужења од 41.667,00 КМ, се редовно сервисира. Дугорочне обавезе за електричну енергију редовно се плаћају по потписаном репрограму, мање су за 14% у односу на предходну годину.

Обавезе према добављачима у земљи на дан 31.12.2021.г. износе 38.912,00 КМ, веће су за 2% у односу на предходну годину, а највећи дио – 88% односи се на:

1. Електродистрибуција Бања Лука 14.520,00 КМ, или 37% укупних обавеза добављача у земљи,
2. Петровић доо Котор Варош 7.109,00 КМ, или 18% укупних обавеза добављача у земљи,
3. Нестро – Петрол Бензијска пумпа Котор Варош 5.382,00 КМ, или 14% укупних обавеза добављача у земљи,
4. Електропривреда РС Требиње 4.087,00 КМ, или 11% укупних обавеза добављача у земљи,
5. Адвокат Смиљана Делић 3.000,00 КМ или 8% укупних обавеза добављача у земљи.

ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА

Из напријед наведених финансијских показатеља у 2021 години видљиво је да је остварен губитак из пословних активности. Економски параметри који се израчунавају на основу оствареног прихода, расхода и губитка су негативни. Економски показатељи који се мјере у односу на новчана средства и капитал су позитивни тј. **Коефицијент ликвидности и Кефицијент финансијске стабилности.**

Коефицијент ликвидности за редовно сервисирање текућих обавеза, ако је већи од један значи да предузеће из текућих средстава може да плати текуће обавезе. Коефицијент ликвидности је 1,33 што показује да је ликвидност у 2021 години била задовољавајућа.

Кефицијент финансијске стабилности показује однос трајних средстава и трајног капитала, што је овај коефицијент мањи (мањи од 1) то је већа дугорочна стабилност. Трајни капитал је трајни извор средстава, уколико је већи од трајних средстава, то је већа финансијска стабилност предузећа. Дугорочна имовина предузећа је мања од трајног капитала, коефицијент финансијске стабилности је 0,98 што указује на стабилност пословања.

Кретање задужености предузећа видљива је из слиједеће табеле:

ОПИС	2020		2021		Индекс учешћа
	Износ	%	Износ	%	
1.Капитал	2.498.961	33,26	2.487.964	34	102
2.Дугови	524.865	6,99	456.892	6	86
3.Дугорочна резервисања	4.488.524	59,75	4.380.734	60	100
4.Пасива (1+2+3)	7.512.348	100	7.325.590	100	

У 2021 години дугови су мањи за 14% у односу на предходну годину, а учешће капитала повећано у односу на укупну пасиву.

Прегледи, структура и детаљнији финансијски подаци дати су у прилогу (приходи, расходи, обавезе, потраживања).

Директор
Др Слободан Јурић